

1939

Proefpreek

PROEFPREEK

"Die Taak van die Christen^{Van} Vandag!"

Joh. 20: 21

C.F.B. Naudé

PROEFPREEK

C.F.B.Naudé

Thema: Die Taak van die Christen^{van} Vandag.

Skrif: Johannes 6: 22-40
Johannes 20: 19-23

Teks: Johannes 20: 21, "Soos die Vader My gestuur het, stuur Ek julle ook."

Inleiding.

'n Persoon se karakter - of sy gebrek aan karakter - word getoets in tye van krisis. In tye van krisis is dit dat iemand se diepste motiewe, sy eintlike dryfvere, sy ware gesindheid helder in die lig gestel word. Dan is dit dat iemand se innerlike krag - of sy gebrek daaraan - duidelik tot uiting kom. In sulke tye is dit dat 'n mens gedwing word om 'n beslissende keuse te doen - keuse wat die loop van jou hele verdere lewe beïnvloed.

In hierdie gedeelte (Joh. 6) het ons te doen met so 'n krisis - en 'n keuse, 'n krisis in die lewe van Christus wat 'n beslissende keuse genoodsaak het - 'n keuse wat sy taak op aarde vir Hom duideliker sou laat word.

Vir twee jaar ~~is~~ hy reeds besig om aan die Joodse volk te arbei - sonder enige vrug. Vir twee jaar ~~was~~ ^{is} Hy besig om aan die groot massas te verduidelik wat die Koninkryk van God beteken - sonder dat hulle dit verstaan het of wou verstaan. In Sy brandende begeerte om aan hulle die boodskap van lewe en hoop te bring besluit Hy om Sy dissipels in klein groepies deur die hele land uit te stuur. Die vrug van hierdie sending kom hierin te voorskyn: Sy roem as wondergeneesheer, as 'n opkomende leier, spreit soos 'n veld-

brand deur die land. Van alle kante stroom mense na die buurtes waar Hy is. Veral die Zelote, die fanatieke Joodse vadersien in Hom die toekomstige heerser wat die juk van die Romeinse Ryk sal afwerp. Al waarop hulle wag, is die teken wat Hom as leier sal aandui. So meegevoer en oorweldig is hulle in hulle geesdrif dat die gedagte aan voedsel nooit by hulle opkom nie. Die gevolg? Christus voorsien in die tydelike behoeftes van die skare van 5000. By die aanskouing van hierdie wonderteken kan die massa hulleself nie meer in toom hou nie, en dwing hulle met geweld om Hom te kroon tot Koning van die Volk, die Leier wat die Joodse nasie van die magsgreep van die Romeinse Ryk sal verlos!

En Christus, wat gaan Hy doen? "~~en~~" toe Jesus merk dat hulle wou kom en Hom met geweld neem om Hom Koning te maak het Hy weer weggegaan na die berg, Hy alleen".

Onder in die vlakte 'n skare van 5000 wat wag om Hom te kroon - bo op die berg Christus, Hy alleen. In die uur van krisis soek Hy die stilte om sy keuse te doen - en in die nag op die berg doen Hy dit. In sy gemeenskap met God, terwyl Hy luister na die stem van Sy Vader wat met Hom spreek - word dit vir Hom duidelik wat Hy moet doen. Reeds aan die begin van Sy loopbaan, in die woestyn, moes Hy 'n dergelike beslissing vel: aan die eenkant die aanloklike voorstel ~~XXX~~ om 'n Heerser van volkere te word - aan die anderkant die opdrag om die wil van God uit te voer. Toe het Hy gekies die wil van God. Ook nou staan Hy voor die probleem: aan die eenkant die maklike weg om beroemdheid te ver-

Skare

aan keuse

Woestyn

naamlik deur te voorsien in die tydelike behoeftes van sy eie volksgenote - aan die anderkant die taak om in die geestelike behoeftes van alle mense te voorsien. Dus om te doen die wil van mense of die wil van God.

As Hy afkom is Sy keuse gedoen: ^{deur} ~~met~~ 'n ver-sekerdheid en oortuiging wat ~~in~~ niks verbreek kan word nie, deel Hy aan die wagtende skare mee: "My Koninkryk is nie van hierdie wêreld nie" ~~en~~ "Want Ek het uit die hemel neergedaal nie om My wil te doen nie, maar die wil van Hom wat My gestuur het."

En as Christus eers aan die einde van Sy lewensloopbaan gekom het, Sy taak vervul het, die wil van God in alles volbring het, deur Homself onvoorwaardelik te stel in diens van die hele Mensdom - so onvoorwaardelik dat dit Hom Sy dood gekos het - as Hy reeds op die punt staan om na Sy Vader terug te keer, gee Hy hierdie opdrag aan Sy dissipels en aan al Sy volgelinge:

"Soos die Vader My gestuur het, stuur ek julle ook" (Joh 20:21)

In hierdie bevel en in hierdie opdrag lê opgesluit die roeping van die navolgers van Christus, maw., die taak van die Christen van vandag.

Daarom is dit die moeite werd om ons gedagtes te konsentreer op die inhoud van hierdie woorde: Soos die Vader My gestuur het stuur Ek julle ook. Die teks sê vir ons twee heel eenvoudige

dinge ~~saak~~: I. Die Vader het Christus gestuur

II. Christus stuur ons.

I. Die Vader stuur Christus.

In die eerste ^{feit wat daer is} ~~plek daer~~ die uitspraak ons mee dat ~~dit~~ ^{daar is} God, onse Vader, Christus na die aarde gestuur het. Om wat te

Einde
loopbaan

opdrag

Taak:

I
II

kom doen ? Daarop gee Christus self die antwoord met 'n sekerheid en 'n oortuiging wat alle teenspraak laat verstom: "Want Ek het uit die hemel neergedaal nie om My wil te doen nie, maar die wil VAN Hom wat My gestuur het!"

Deel
N.B.

Maw. Christus het gekom om ons duidelik te maak wat die wil van God is vir ons lewens, vir die lewe van ons volk en van die wêreld. Dit was Sy enigste roeping, Sy hoogste taak: die wil van God aan mense te openbaar. Voor Sy koms was die uitdrukking: die wil van God vir baie Jode 'n onduidelikheid, dit was iets vaags en sonder werklikheid. Met Christus se koms kry dit lewe en betekenis. Daarom ook was al die versoekinge wat Christus moes weerstaan die versoeking om af te wyk van die wil van God vir Sy lewe: (i) in die woestyn waar Hy moes kies tussen 'n leierskap van die wêreld of diensbaarheid aan God; (ii) die voeding van die 5000, waar Hy moes kies om of die tydelike of die geestelike welsyn van die mens te bevorder en (iii) in Gethsemane waar Hy moes kies om die werk van Sy lewe ongedaan te maak deur toe te gee aan die begeertes van mense of om die kroon daarop te sit - deur Sy dood.

oetrukking

Versoekinge

3

Elke keer kies Hy die swaarste weg: die wil van God, en vervul Hy daardeur Sy roeping nl. om as ^{Sinn van God, as} verlosser van die hele mensdom op te tree en ons deur Sy lewe te leer wat daardie wil vir ons lewens is en ons ook die krag daartoe ^{te} gee om die wil uit te voer. Daarom stel Hy ons ook as taak die uitlewing van die

waarhede soos God die Vader , dit deur Christus ^{self} aan ons duidelik gemaak het: liefde tot ons medemens, 'n gesindheid van verdraagsaamheid, barmhartigheid, en hulpvaardigheid teenoor alle mense en gee Hy ons ook die krag deur Sy dood om dit uit te voer.

"'n Nuwe gebod gee Ek vir julle, dat julle mekaar moet liefhê." "Hieraan sal almal weet dat julle My dissipels is as julle liefde ondermekaar het". "Maak dan my blydschap volkome deur eensgesind te wees en dieselfde ^{liefde} te hê, een van siel, een van sin". "Dra mekaar se laste en vervul so die gebod van Christus". "Soos die Vader My gestuur het, stuur Ek julle ook".

I Die Vader het Christus na ons (I) gestuur en nou:

II. Christus stuur ons.

Christus stuur ons na ander met dieselfde opdrag as Hy ontvang het: om die wil van God te doen. Hierdie opdrag is vir ons duidelik. Maar wat vir ons nie duidelik is nie is: Hoe stuur Christus ons? Hoe moet ons agterkom wat Sy taak vir ons lewens is? Maw. die vraag is nie meer, Wat is die wil van God nie maar wel, (1) Hoe kan ons dit leer ken? (2) En hoe kan ons dit toepas? Laat ons ~~die~~ ^{die eerste} vraag neem:

(1) Hoe leer ons die wil van God ken?

Bergklimmer
Die opoplettende bergklimmer leer nooit die paadjie na die top van die berg ken nie omdat hy nie sy aandag daaraan gee nie. Die oplettende klimmer weet egter dat daar baie maniere is om die paadlie na die kruin te vind: bakens langs die pad,

ommaakplekke

die mees uitgetrapte voetpad, ~~die~~. Met bereidwilligheid en geduld leer hy sy weg vind.

So ook is daar baie maniere om die wil van God te leer ken as ons net bereid - *willig* - en geduldig genoeg - is om dit te leer.

③

Van hulle is die vernaamste:

Woord

(i) Die Woord van God omdat dit vir ons die hele doel van Christus se lewe en ~~lewe~~ *stewe* op aarde verklaar: Sy taak en stewe. Uit Sy lewe Sy metodes, Sy voorbeeld, Sy hele gesindheid leer ons die wil van God ken.

Omste

[(ii) Deur ons omstandighede:] Maar dis nie al nie: ons lewe en werk in die twintigste eeu: elke dag gebeur daar dinge met ons - die een se lewe word in die rigting gestuur, die ander in daardie So het daat met Christus ook elke dag dinge gebeur en moes Hy ook elke dag beslissings vel. En omdat ~~alle~~ *alle* omstandighede vir Hom betekenis gehad het, het Hy hulle gebruik om Sy Vader se wil te leer ken. ~~Op dieselfde manier word ons lewens baie meer doelbewus~~ - wanneer ons die saak so insien.

Gewete

(iii) Deur ons Gewete: Dis nog , manier waarop ons die wil van God kan leer ken omdat God die gewete van die mens kan gebruik om hom duidelik te maak wat reg en wat verkeerd is. Dit wil nie sê dat 'n mens se gewete onfeilbaar is nie, maar dit neem nie weg dat hierdie stem in die mens se benneste 'n baie goeie hulpmiddel is om God beter te leer ken.

Maar al hierdie middels het ons nog nie na die kern van die saak gebring nie. Die ~~toppunt~~ *kuin* van die berg is amper bereik - maar nog nie heeltemal nie. Hoekom nie ? Omdat ons

Met bereidwilligheid en geduld
Leer hij sy weg vind.
Sluit uit jou gewone gedagtes

So ook is daar baie maniere om met God te praat.
ken as ons net bereid - en geduldig genoeg - is om dit te leer.

Ueen tyd d'om die jou in die ant in
die geinheid van Xho en dit jou te maak
ni die dag. Am. So sal mettye die geinheid deel word
die woord van God omdat dit vir ons die doel van Christus
Tye te maak in die hege geinheid van ons hede
se lewe en op sake verkeer: sy taal en strew. Ue sy lewe

Sy metodes sy voorbeeld sy hege geinheid leer ons die wil van
Kans en dag te ondut en sy gesoek
jou eie te maak in die dag
(ii) Deur ons omstandighede: [Maar die nie al nie; ons lewe en x

werk in die twintigste eeu: elke dag gebeur daar dinge tot ons
- gebede uitblende hulpmiddel
Die ons beteken hister na die stem van God dat
ons tyd sal maak te midde van die hege geinheid
+ haas van ons lewes. - ons dit by voorkom in die
mone - en onsef so in te dink in die geinheid van
Xho dat ons ~~instaat sal wese~~ daardie geinheid

gehulenal ons eie te maak vis die dag. na meditasie, onderdink is wat ons stiltyd
kan word en behoort te wese in die lees van
in paar wese en die prael van in kort gebed nie
alleen dan wanner ons ons abakunt indink en inleef
in die geinheid van Xho - alleen dan kan ons stiltyd
sake in werklike krag word in elke dag.

Middel is om God beter te leer ken.
Maar al hierdie middels het ons nog nie na die kern
van die saak gebring nie. Die ~~toppunt~~ toppunt van die berg is amper
bereik - maar nog nie heftemal nie. Hoekom nie? Omdat ons

nognie ~~si~~ ^{hy} die groot baken ~~staan~~ ^{is aangeland het} nie. In die grond van die saak is daar een manier waarop die wil van God vir ons duidelik word en dis deur direk te luister na ~~die~~ ~~xx~~ God, na Sy Stem wanneer Hy met ons spreek. ~~deur ons gedagtes rigting te gee~~. Vir baie van ons klink so iets byna onmoontlik en tog vir die ¹ profete van die Ou Testament, vir ² Christus en vir ³ Sy volgelinge was dit die natuurlikste ding op aarde - om te luister na die stem van God sodat Hy Sy wil aan hulle kon openbaar. Hierdeur het God dan ook doel gegee aan hulle lewens en ~~an~~ die lewe van hulle volk. ~~xx~~ ~~xx~~ En so moet dit vir ons word, omdat eers dan wanneer ons God toelaat om met ons te spreek (i) kry Christus se lewe vir ons betekenis (ii) word ons ^{omstandighede} ~~die~~ lewens meer doelbewus en (iii) help ons gewetes ons om beter te kan onderskei tussen Goed en Kwaad.

[(2) Hoe kan ons Gods wil toepas ?]

Ons het gesien Christus stuur ons, maar, om as goeie volgelinge ons taak te vervul moet ons eers Gods wil leer ken en dan dit toepas. ^{aanpak hoe ons sy wil kan leer ken} In afsluiting dus nou die vraag:

Hoe kan ons Gods wil toepas?

Die groot beswaar wat die wêreld ~~kan~~ vandag teen die Christendom het, is dit:

In die Christendom ^{van die hede} ~~van vandag~~ is daar te veel idealisme en te min uitlewing, te veel teorie en te min praktyk. ^{In die w. van vandag} Aan die eenkant staan geestesstrominge soos dié Nasionaal-Sosialisme en die Kommunisme met 'n idealisme wat één is met die werklikheid, met 'n geloof wat hom elke dag in daade omsit: mense wat weet wat hul wil en waarom hulle dit wil - en daarin lê hulle krag: hulle is

Pause

roepingsbewys.

Aan die anderkant staan die Christendom met 'n idealisme wat skyn of dit vervaag het tot 'n yle droom, 'n geestesstroming met 'n geloof wat wifel en wankel: mense wat onseker is van wat hulle wil en hoekom ^{hulle} dit wil - en daardie ⁱⁿ lê ons swakheid, ons ~~Xtens~~ is ons roeping kwyt. Ons het die verband tussen ~~die~~ idealisme en realisme, tussen ons geloof en ons werke, tussen ons teorieë en die praktyk verloor. ||| Ons het, ja - maar Christus het nie. Vir Hom was idealisme en realisme een, alles wat Hy geglo en bely het, het ~~Hy~~ Hy toegepas - en daarom het mense in Hom geglo
... en glo hulle nie meer in ons nie. Ons het die baken op die berg misgestap - ons dwaal.

Maar hoe kan ons weer die paadjie kry? Hoe kan ons weer die verbinding kry tussen die lewe van Christus en die praktyk van ons lewe met al sy probleme en moeilikhede? Het die Christendom nog 'n boodskap? Stuur Christus nog sy boodskappe uit aan ons of nie? Lê die fout nie miskien by die opvang van daardie boodskappe, dat ons verkeerd ingestel is nie?

Wel, wat gaan ons doen? Christus wys ons die weg: deur elke dag op alle gebiede van ons lewens met bewustheid en getrouheid en eerlikheid toe te pas wat God aan ons as Sy wil openbaar - soos ~~Hy~~ ^{Xtens} self dit gedoen het. Vir baie dinge kan ons bang wees, maar vir een ding hoef ons nie bang te wees nie: dat ons nie sal weet waar om te begin nie. God sal ons gou genoeg

Baken
misgestap -
ons dwaal

N.B.

aantoon wat ons werk is, en waar ons moet begin.

Nee, dit sal nie ons moeilikheid wees nie maar baie eerder ~~is~~ die ander uiterste: dat die taak te swaar sal wees. Christus se woorde: "As iemand agter My aan wil kom, moet hy sy Kruis elke dag opneem en My volg", was nog nooit so waar as vir ons lewe en vir die wêreld van vandag nie. Vir Christus het die

M.B. | opneem van die kruis beteken dat Hy moes sterwe om ons die weg te wys - vir ons beteken die opneem van die kruis dat ons moet lewe soos Hy geleef het om aan ander die weg te wys. Vir baie van ons sal dié taak meebring dat ons in ons eie lewens foute en misstappe, verkeerde verhoudinge en gesindhede van die verlede sal moet gaan regmaak: eers met God en dan met diegene teenoor wie ons 'n verkeerde gesindheid gehad het, en teenoor wie ons verkeerd opgetree het. Maw. die ^{proses van} opruiming van die agterbuurtes van ons lewes onder leiding van God.

Agterbuurtes | (1) Vir baie ander van ons sal dit meebring dat ons ons verhoudinge teenoor ons mans- en meisiemaats op 'n gans ander basis sal moet inrig, dat ons nuwe en vrugbaardervrienskappe sal moet opbou op 'n nuwe basis van meer aandag aan hulle wy, meer saam met hulle al hulle moeilikhede deel - al sou ons ook niks daarvoor in ruil kry nie. Kapitaal betel - sonder reute.

Kapitaal | of God sal aan ons ^{toon} soos Hy getoon het aan Daar is gevalle van studente en dosente die hele land oor - ook hier in Stellenbosch - wat begin besef dat hulle taak as Christene is om in die studierigting waarin hulle opgaan - ekonomie, handel, opvoedkunde, of sosiologie ens - te soek na die oplossing van ~~die~~ ^{die ekonomiese, opvoedkundige & rasseprobleme} probleme in daardie aspekte van die lewe in die

Studee | (2) (3)

gees van Christus en deur ~~te maak~~ die praktiese toepassing van Christus se beginsels in daardie sferes van hulle werk.

vir

En so het God/in elkeen van ons Sy taak - mits ons bereid is om dit te aanvaar.

Moenie dat ons dink dat hierdie taak gaan maklik wees nie, dit sal meebring 'n aanhoudende opoffering van onself, al ons tyd, al ons talente in diens van ons medemense soos God ons sal lei. Maar laat ons wegkom eens en vir altyd van die verkeerde idee dat die taak van die Christen, die doen van Gods wil, dat dit veronderstel dat ons al ons presier sal moet opgee, dat ons sekere vasgestelde reëls en formules sal moet gehoorsaam, dat ons net sekere afgebakende paadjies sal ~~maak~~ kan loop. Die taak van die Christen kan nog nooit in sulke eng vorms gegiet word nie: dis nie stelsel, 'n stel reëls van bevele en verbiedinge nie: ons taak is om soos Christus die lewe te aanvaar met al sy swakhede en gebreke, dit om te skep tot iets groots en heiligs, om God toe te laat om ~~te~~ ^{ons lewe} om te bou tot monumente van waarheid, skoonheid en goedheid. *Met onself aanvaarlik: Christus gee ons krag soos Hy aan Sy volgelinge die een deur gelykheit*

My vriende dit is ons taak - die taak van die Christen van vandag: aanvaarding van ons eie lewes, ^{die lewes van ons volkgenote} en die lewes van ons medemense soos dit is - met al sy swakhede en tekortkominge; en 'n omskepping van ons lewes soos God wil hê dit moet wees.

Daar is geen groter taak, geen hoër strewe. Die rigting waarin ons opgaan is geen struikelblok - dis juis in en deur daardie rigting dat God Sy taak in ons lewes wil vervul.

*Taak nie
maklik;*

*enke arbei:
Klein plase
Lae salarisse
ens.*

Stadig

11.

*Meiklike & gewaanklike bergtegte
wat wag om onderneem
te word.*

Dié taak van die Christen is die taak van die jeug. Op
alle gebiede van ons eie lewes en van die lewe van ons volk lê
probleme en wag op oplossing - ~~berge wat wag om beklim te word.~~
berge wat wag om te klim.
Christus het die oplossing, Christus is die oplossing, ~~en~~ Hy is
ons gids: sal dit nie die moeite werd wees om in te val en saam
te klim - na die Baken Bo?

AMEN